

OCHA - עידכון הומניטארי

אוקטובר 2006

חופש תנועה והגנה על אזרחים

רקע

מבצע צה"ל ברצועת עזה נמשך זה החודש החמישי ברציפות תוך עליה במספר התקריות האלימות, דבר שהולך לעליה במספר הנפגעים הפלסטינים בהשוואה לספטמבר. כמו-כן נרשמה עליה במספר ההרוגים כתוצאה מאלימות פנימית פלסטינית, מגמה המעידה על המשך התפוררות שלטון החוק ברשות הפלסטינית. שביתתם של עובדי הרשות הפלסטינית נמשכה גם בחודש אוקטובר באשר העובדים מוחים על הלנת שכרם. השביתה פוגעת בבתי ספר, מוסדות רפואיים, ושירותים אחרים שהרשות מספקת בימים כתיקונם, במיוחד בגדה המערבית. מספר המחסומים הפיזיים המגבילים תנועת פלסטינים בגדה המשיך לגדול, דבר המקשה מאד על חייהם של הפלסטינים.

תוכן העניינים

הגנה על אזרחים	עמ' 7 - 4
מעבר סחורות ואנשים	עמ' 13 - 8
גישה הומניטארית	עמ' 15 - 13

דו"ח זה בוחן את מידת ההגנה לה זוכים אזרחים (שיעור הפגיעה באזרחים פלסטינים וישראלים, והפגיעה בבתיים ובמבנים פלסטינים, רכוש, ומשאבי טבע), ואת חופש התנועה הניתן למעבר טובין, סחורות ואנשים ברצועת עזה ובגדה המערבית. כמו-כן נבחנת מידת חופש התנועה הניתנת לעובדי ארגונים הומניטאריים ברחבי השטחים הפלסטינים הכבושים. אמות המידה והסטנדרטים עליהם נשען הדו"ח מבוססים על המקורות הבאים: החלטות שהתקבלו במועצת הביטחון של האו"ם (להלן מועב"ט), ההצהרה האוניברסאלית בדבר זכויות אדם, והחוק ההומניטארי הבינלאומי. הדו"ח בודק גם את מידת היישום של התחייבויות ברטיני – ההתחייבויות ההומניטאריות שניתנו על ידי ממשלת ישראל לגברת קרולין ברטיני, שליחתו המיוחדת של מזכ"ל האו"ם לעניינים הומניטאריים, שניתנו באוגוסט 2002¹. החוק ההומניטארי הבינלאומי (להלן חה"ב) מחייב צדדים לעימות להבטיח את ביטחונם של האזרחים ולהימנע מלפגוע ברכוש ציבורי ופרטי שלא נעשה בו שימוש לוחמתי במהלך העימות. בתור המעצמה הכובשת, על ישראל מוטלת האחריות העיקרית לרווחתם של האזרחים שבשטח הכבוש, במיוחד בכל הנוגע לאספקה הולמת של מזון, תרופות, ושירותי בריאות (ר' סעיפים 55, 56 ו-59 באמנת ז'נבה הרביעית, 1949).

נושאים הומניטאריים מרכזיים

הגנה על אזרחים

בחודש אוקטובר, 61 פלסטינים נהרגו בשטחי הרשות ובישראל בעימות המתמשך. מדובר בנתון השלישי בגובהו בשנה האחרונה, ובעליה משמעותית במספר ההרוגים בהשוואה לחודש הקודם. מתוך 61 ההרוגים, 48 נהרגו ברצועת עזה, 12 בגדה, ואחד בישראל. 180 פלסטינים נפצעו בשטחים, 86 בגדה ו-94 בעזה. באוקטובר 19 ישראלים נפצעו במסגרת העימות המתמשך, בהם שלושה שנפצעו כתוצאה משיגור רקטות קסאם מרצועת עזה.

רצועת עזה

רמות גבוהות של אלימות מצד צה"ל: 48 פלסטינים ובהם 4 ילדים נהרגו ברצועת עזה באוקטובר בניסיונות הקשורות למבצע המתמשך של צה"ל ברצועה. מדובר בנתון הגבוה פי שתיים מהנתון המקביל בספטמבר – 24 הרוגים. מבצע צה"ל התחיל ב-28 ביוני בעקבות לקיחתו בשבי של חיל צה"ל על-ידי חמושים פלסטינים, החיל עדיין נמצא בשבי. במהלך החודש ירו פלסטינים לפחות 72 רקטות קסאם מתוצרת מקומית לעבר ישראל. צה"ל ירה 113 פגזי ארטילריה, חיל האוויר ביצע 38 תקיפות אוויריות, וצה"ל ביצע 38 מבצעים צבאים ברצועת עזה במהלך החודש.

- איומים על חייהם של אזרחים זרים: בשתי תקריות שונות, עיתונאי ספרדי ועובד סיוע ספרדי נחטפו והוחזקו בשבי במשך כמה שעות על ידי קבוצות של חמושים רעולי פנים בעיר עזה ובדיר אל-בלח. הם שוחררו ללא פגע.

הגדה המערבית

- **אלימות מתמשכת:** 12 הרוגים ו-86 פצועים בעימות מול כוחות הביטחון הישראליים, על פי רוב במהלך מבצעי חיפוש ומעצר ובעימותים מזוינים מול חיילי צה"ל. צה"ל ביצע יותר מ-471 מבצעי חיפוש ומעצר במהלך החודש, ועצר כ-325 פלסטינים ברחבי הגדה. היקף הפעילות דומה להיקף שנרשם בחודש הקודם.
- **פעילות המתנחלים:** בשתי תקריות שונות מתנחלים תושבי לי וקרני שומרון החזיקו בשני פלסטינים למשך כמה שעות לפני ששוחררו. בבית לחם, קלקיליה וחברון מתנחלים תקפו פלסטינים בשעת מסיק זיתים. מתנחלים גרמו נזק לרכוש פלסטיני בחברון, סלפית ושכם.
- **אלימות כלפי אזרחים זרים:** אזרח אמריקני נחטף בשכם על ידי קבוצה פלסטינית לא מוכרת בשם "אגסאר אל סונה". החוטפים דרשו את שחרורם של אסירים פלסטינים הנמצאים בכלא בישראל. החטוף שוחרר כעבור כמה שעות ללא פגע. בנוסף לכך, ארבעה רעולי פנים חמושים חטפו כלי רכב שהושכר על ידי ארגון סיוע איטלקי בשם COOPI בכפר דיר אל-ע'וסון שבנפת טול כרם, לאחר שאילצו את הצוות לנטוש. רעולי פנים גם הציתו כלי רכב של ארגון הצלב האדום הבינ"ל בקלקיליה.

חופש תנועה וגישה לעובדי אירגונים הומניטאריים

חופש התנועה והגישה הומניטארית בשטח הפלסטיני הכבוש בחודש אוקטובר המשיכו לסבול מהפרעות שגרמו לבזבז זמן, כסף וכוח אדם. בגדה המערבית, ארגוני הסיוע השונים דיווחו על 64 מקרים בהם עוכבה או נמנעה גישה הומניטארית במחסומי צה"ל.

רצועת עזה

- **גישת אנשים:** מעבר ארז נותר סגור בפני סוחרים ופועלים פלסטינים והוא נפתח באורח מוגבל רק למעבר אספקה הומניטארית. מעבר רפיח שבגבול מצריים היה פתוח במשך שבעה ימים בלבד במהלך החודש. דייגים פלסטינים, זה החודש החמישי ברציפות, סבלו מאיסור על דיג בחופי הרצועה.

- **גישת סחורות וסיוע הומניטארי:** המעבר המסחרי העיקרי, מעבר קרני, היה סגור במשך תשעה ימים מלאים במהלך החודש והדבר הביא לכך שממוצע המטענים המיובאים היומי עמד על 139 משאיות.
- **מחסור בחשמל ברצועת עזה:** במהלך החודש הועברו במעבר כרם שלום שנאים שנועדו להחליף את השנאים שנפגעו בהתקפת חיל האוויר על תחנת הכוח של עזה ב-28 ביוני. הדבר שיפר את אספקת החשמל ברצועה, אספקה שנפגעה קשות בעקבות הפצצת התחנה.

הגדה המערבית

במהלך חודש הרמדאן הוטלו מגבלות גישה על פלסטינים שביקשו להגיע למזרח ירושלים ולמסגד אל-אקצא. למרות שמפקדת התיאום והקישור הישראלית סיפקה הנחיות כלליות לגבי גישת פלסטינים, התברר שההחלטה על יישום ההנחיות נמצאת בידי הקצין הבכיר במחסום. באחת הפעמים, השתמשו שוטרי מג"ב במחסום גילה (בית לחם) ברימוני הלם ובגז מדמיע כדי להשתלט על קהל פלסטינים שביקשו להגיע לתפילת יום שישי במסגדי הר הבית.

תנועה פנימית

בגדה המערבית, חופש התנועה הפלסטיני הוסיף להתדרדר. מספר המחסומים הפיזיים המגבילים את תנועת הפלסטינים עלה ל-542. במהלך החודש, המשיך הצבא לאסור על תנועת גברים פלסטינים המתגוררים בשכם, ג'נין וטול כרם, בין הגילאים 18-25, מדרום לעיר שכם ללא אישור מעבר מיוחד.

סגר חיצוני: במשך שתי תקופות, במהלך עשרה ימים שחלו בהם החגים היהודיים סוכות ויום כיפור, הצבא אסר על כניסת פלסטינים תושבי הגדה בעלי היתרי מעבר תקפים לשטחי ישראל ומזרח ירושלים. מעבר הותר רק במקרים חריגים של מקרי חירום רפואיים ומעבר עובדי ארגונים בינלאומיים.

הגנה על אזרחים

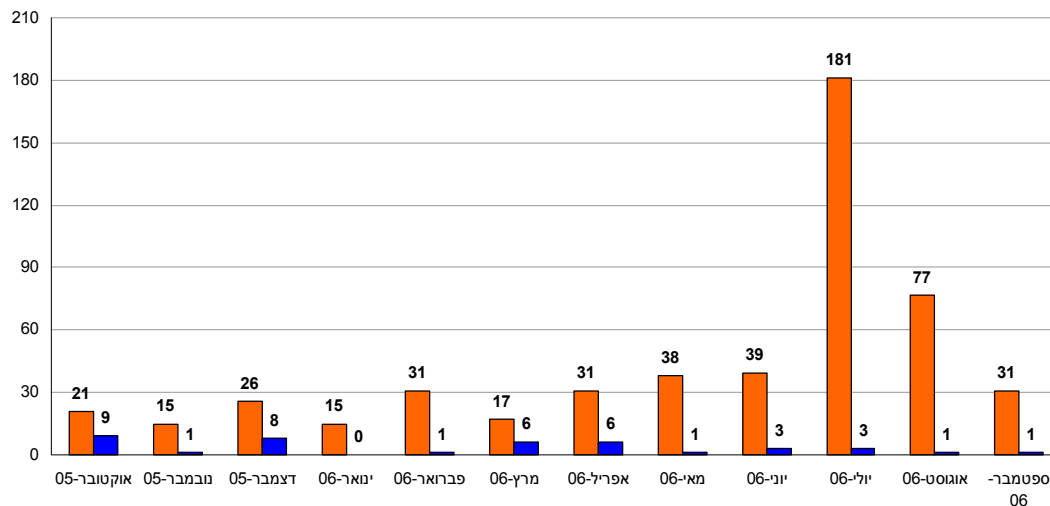
1. נפגעים

במהלך אוקטובר, 61 פלסטינים, בהם חמישה ילדים, נהרגו בעימות המתמשך מול ישראל. זהו הנתון השלישי בגובהו מתחילת השנה (תרשים 1 ותרשים 2).² ברצועת עזה, 48 פלסטינים נהרגו בעימות המתמשך. בשש תקיפות שונות של חיל האוויר נהרגו 16 פלסטינים, בהם שני ילדים, ו-31 נפצעו. בגדה המערבית נהרגו 12 פלסטינים ועובד פלסטיני ללא היתר עבודה נהרג בידי המשטרה ביפו. במהלך אוקטובר לא דווח על הרוגים ישראלים במסגרת העימות המתמשך.

שיעור הפצועים הפלסטינים נותר ברמה גבוהה בהתאם למגמה בארבעת החודשים האחרונים והוא עמד על 180 פצועים, מתוכם 86 בגדה ו-94 בעזה. 19 ישראלים נפצעו, שני מהם חיילים שנפצעו ברצועה ושלושה ישראלים שנפצעו משיגור רקטות קסאם מתוצרת מקומית שפגעו בשטח ישראל. 14 ישראלים נפצעו בגדה.³ חמישה אזרחים זרים נפצעו בגדה על ידי כוחות הביטחון הישראלים ומתנחלים.

מאז תחילת השנה נהרגו 525 פלסטינים ו-22 ישראלים ו-2,635 פלסטינים ו-335 ישראלים נפצעו בתקריות הקשורות ישירות לעימות.

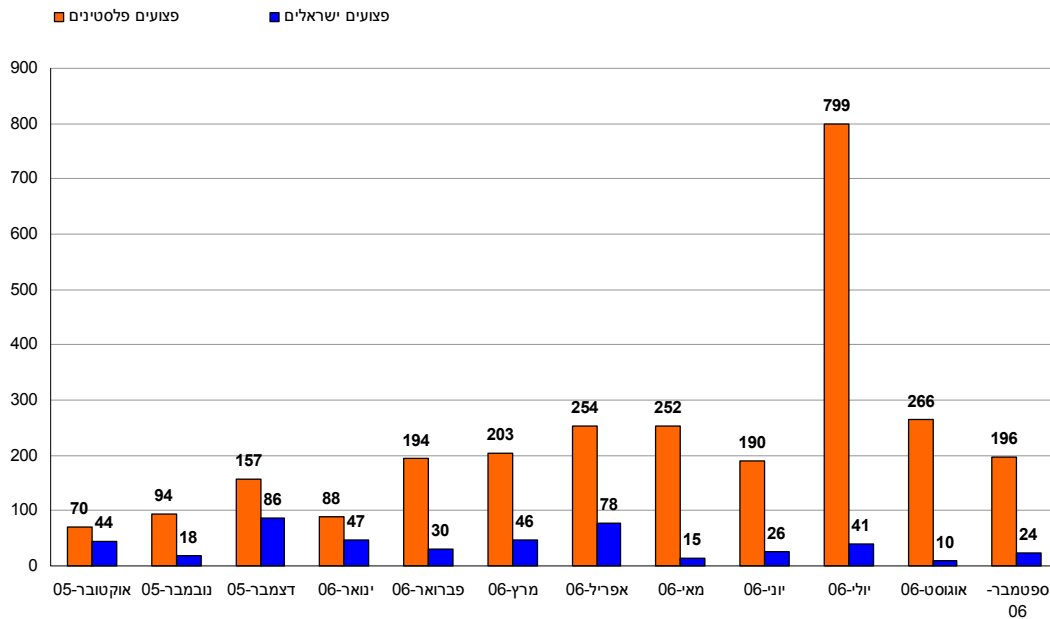
תרשים 1: הרוגים ישראלים ופלסטינים במסגרת הקונפליקט

המקור: OCHA עדכון שבועי, אנגלית

"האוכלוסייה האזרחית ואזרחים אינדיבידואלים ייהנו מהגנה כללית מפני סכנות הנובעות ממצעים צבאיים... האוכלוסייה האזרחית לא תהיה מטרת ההתקפה, שימוש או איום באלימות שמטרתם לזרוע אימה בלב האוכלוסייה האזרחית אסורים".
(פרוטוקול I, נספח לאמנות ז'נבה, סעיף 51).

תרשים 2: פצועים ישראלים ופלסטינים כתוצאה מהעיומות

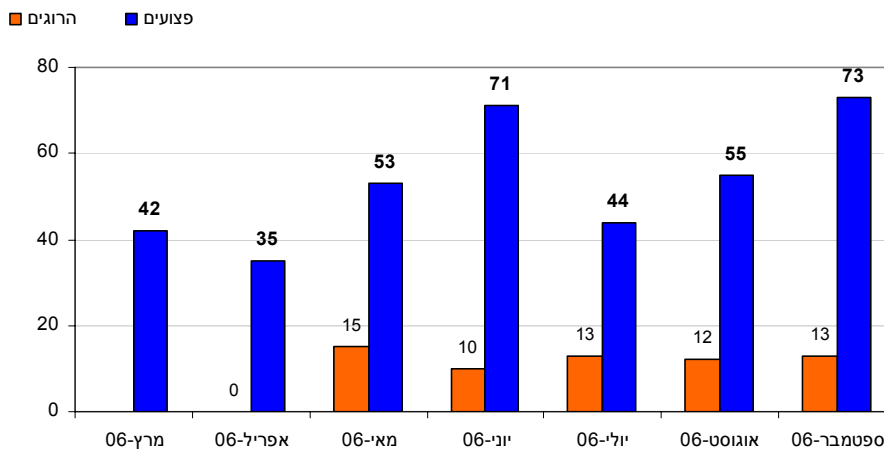
המקור: OCHA עדכון שבועי, אנגלית

"מודגש בזאת הצורך שכל הצדדים המעורבים בדבר יבטיחו את ביטחונם של האזרחים ויכבדו את הנורמות האוניברסליות המקובלות במשפט ההומניטארי הבינלאומי" (החלטה מספר 1405 של מועב"ט של האו"ם, 2002).

נפגעים כתוצאה מאלימות פנים-פלסטינית

הפרות סדר ועימותים פנימיים החריפו במהלך החודש בעזה ובגדה והדבר הוביל לשיעור הנפגעים הגבוה ביותר בשנים-עשר החודשים האחרונים (תרשים 3). 32 פלסטינים נהרגו ובהם שלושה ילדים, 286 נפצעו, מרביתם ברצועת עזה (27 הרוגים - 257 פצועים). בהמשך העימותים האלימים בין תומכי חמאס לתומכי פתח נהרגו לפחות 18 פלסטינים ו-217 נפצעו. ביום מסוים, נהרגו 8 פלסטינים ונפצעו 124 בעימותים הפנימיים ברצועה.

תרשים 3: הרוגים ופצועים פלסטינים כתוצאה מאלימות פנימית⁴

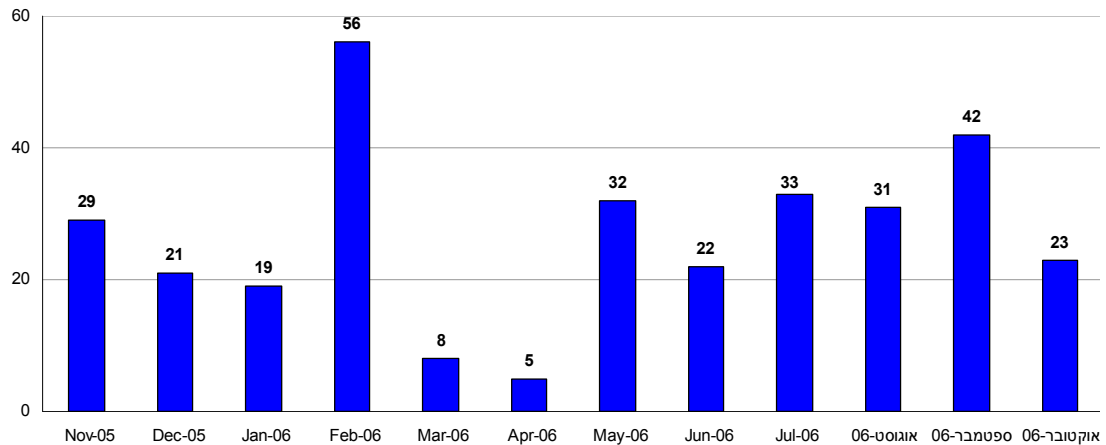

המקור: OCHA עדכון שבועי, אנגלית

2. רכוש ומבנים פלסטיניים

במהלך חודש אוקטובר נהרסו 23 מבנים פלסטיניים. כל ההריסות התרחשו ברצועת עזה במסגרת פעילות צה"ל הכוללת חדירות קרקעיות, הפגזות ארטילריה ותקיפות אוויר. בגדה המערבית לא נרשמו הריסות מבנים שלכאורה נבנו ללא היתר, בכך נמשכה המגמה בה נוקטת ישראל בארבעת החודשים האחרונים המצביעה על צמצום בהיקף הריסות אלה.

תרשים 4: הריסת מבנים פלסטיניים

המקור: OCHA עדכון שבועי, אנגלית

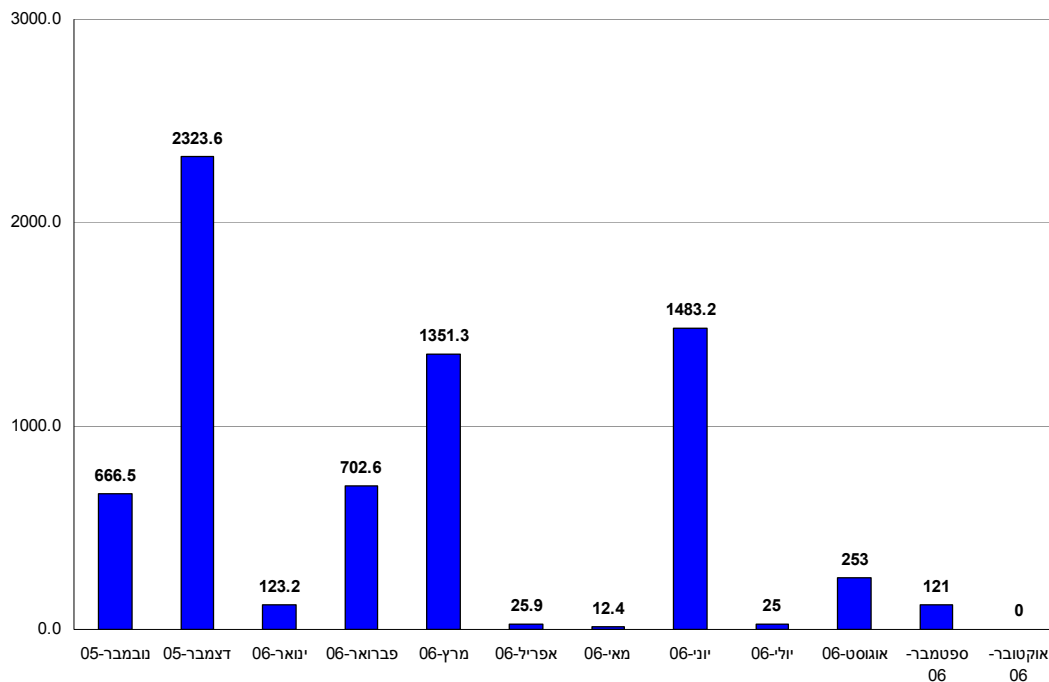
"ישראל נקראת לכבד את התחייבותיה במסגרת החוק ההומניטארי הבינלאומי, ובמיוחד להקפיד על התחייבותה לא להרוס בתים בניגוד לחוק האמור" (החלטה מספר 1544 של מועב"ט של האו"ם, 2004).

3. משאבים טבעיים

תפיסת קרקעות

במהלך אוקטובר 2006, ארגון OCHA לא דווח על תפיסת קרקעות פלסטיניות בגדה, לראשונה מזה 12 חודשים. מאז חודש יולי 2006 אובחנה מגמה ישראלית לתפיסת גושי קרקע קטנים בלבד ע"י צה"ל, כנראה בעיקר משום שאין כעת דרישה לתפיסת קרקעות עבור בניית הגדר.

תרשים 5: צווים צבאיים לתפיסת אדמות ע"י צה"ל (בדונם) ⁵

המקור: OCHA עדכון שבועי, אנגלית

"יש לכבד רכוש פרטי ואין להפקיע אותו" – מגבלות המוטלות על רשויות צבאיות בשטחים כבושים, סעיף 46 פרק III, אמנת האג 1907

חישוב קרקעות

במהלך החודש לא דווח על מקרי חדשים של חישוב קרקעות בגדה. ואולם, חישוב הקרקע נמשך באזורים בהם מתבצעות העבודות לבניית הגדר, וגדרות הביטחון סביב התנחלויות בגדה המערבית. ברצועת עזה, הצבא ביצע חישובי קרקע ועקר עצים במסגרת מבצעים צבאיים שונים. מידע מפורט על היקף הקרקעות שנהרסו לא נמסר בעקבות השביתה הכללית בה נוקטים עובדי הרשות הפלסטינית מאז ספטמבר עקב אי תשלום משכורותיהם.

"כל מעשה הרס על ידי המדינה הכובשת, של נדל"ן או רכוש אישי השייך לפרטים, לקבוצת פרטים, למדינה, לאחת הרשויות הציבוריות או לארגונים שיתופיים אחרים, אסור בזאת, למעט מקרים בהם פעולת ההרס הוגדרה כנחוצה בהחלט לצורך מבצעים צבאיים" אמנת ז'נבה הרביעית, סעיף 53.

חופש מעבר למיכליות מים וטרנספורטרים

על פי סקר שביצעה התוכנית לניטור מים, תברואה והיגיינה (WaSH), סקר מספר 36, שבוצע בחציו הראשון של אוקטובר, נמצא כי מעבר מיכליות מים לשמונה קהילות פלסטיניות בגדה עוכב על ידי מחסומי קבע ומחסומי פתע של צה"ל, ובשלושה מקרים נמנעה גישת מיכליות מים על ידי הצבא. לפי סקר משנת 2005, 200 קהילות פלסטיניות לא מחוברות למערכות המים, וב-11 קהילות נוספות יותר ממחצית מבתי האב אינם מחוברים למערכת המים.

"בעיות הקשורות לאספקת מים לערים וכפרים פלסטינים יטופלו בצורה שתבטיח אספקת מים יום-יומית בכמויות מספקות על-ידי מיכליות מים פלסטיניות". (התחייבויות ברטיני 2002).

מעבר סחורות ואנשים

1. גישה של פלסטינים לתעסוקה בישראל

פלסטינים תושבי הגדה בעלי אישורי מעבר תקפים לא הורשו להיכנס לשטחי ישראל וירושלים המזרחית במשך עשרה ימים במהלך החודש. הסגר הוחל בעקבות החגים היהודיים סוכות ויום כיפור. מאז ה-12 במרס, זה החודש השמיני ברציפות, סוחרים ופועלים פלסטינים מרצועת עזה לא הורשו להיכנס לישראל דרך מעבר ארז.

"לכל אדם הזכות לעבוד, החירות לבחור את פרנסתו, לתנאי עבודה צודקים והוגנים, ולהגנה מפני אבטלה" ההצהרה האוניברסאלית בדבר זכויות אדם, סעיף 23

תרשים 6: מעבר ארז – תנועת פועלים וסוחרים יומית מרצועת עזה לישראל

										2005											
										6/05	7/05	8/05	9/05	10/05	11/05	12/05					
										עובדים לישראל	3588	1767	281	137	0	1200	502				
										סוחרים לישראל	362	175	168	120	0	104	73				
										2006	1/06	2/06	3/06	4/06	5/06	6/06	7/06	8/06	9/06	10/06	
										עובדים לישראל	707	3698	1161	0	0	0	0	0	0	0	0
										סוחרים לישראל	42	155	56	0	0	0	0	0	0	0	0

המקור: OCHA עדכון שבועי, אנגלית

"מספר היתרי העבודה בישראל, המונפקים לפועלים פלסטינים, יגדל" התחייבויות ברטיני (2002)

2. הגדה המערבית

תנועת פלסטינים בתוך הגדה המערבית

במהלך שנת 2006 המגבלות על תנועת פלסטינים בגדה הלכו והחמירו (תרשים 7). בסוף חודש אוקטובר נרשמו 542 מכשולים פיזיים ברחבי הגדה. מערכת הממשל מכשולים וחסיונות הכבישים הוקמה על ידי צה"ל במטרה לשלוט בתנועת הפלסטינים. מדובר בעליה של 44 אחוזים, המתבטאים ב-166 מכשולים פיזיים חדשים בהשוואה לנתון הבסיסי שנרשם באוגוסט 2005. מכשולים אלה כוללים מחסומים צבאיים מאוישים, חסימות דרכים בקוביות בטון, תלוליות עפר, שערים, שוחות גדרות לאורך כבישים וסוללות עפר..

זאת למרות ההסכם שהושג ב-15 בנובמבר 2005 בדבר גישה ותנועה (הסכם ה-AMA) (הידוע כ"הסכם המעברים") בין ממשלת ישראל לרשות הפלסטינית והקובע כי "תואץ העבודה המתמשכת בין ישראל לארה"ב בנוגע לגיבוש רשימה מוסכמת של מכשולי תנועה, כמו כן הצדדים יגבשו תוכנית שתביא להפחתתם באופן מירבי ובמטרה לסיים את גיבוש הרשימה עד ה-31 בדצמבר".

443 מחסומי פתע בממוצע נצפו על ידי צוותי OCHA בכל שבוע במהלך אוקטובר, מדובר בממוצע השבועי השני הנמוך ביותר שנרשם מאז ינואר השנה (ר' תרשים 7). האזור בו הם נצפו בריכוז הגבוה ביותר הוא אזור קלקיליה, ואחריו בית לחם וחברון. מחסומי הפתע מפריעים לתנועת הפלסטינים מאחר שעל פי רוב הם מוצבים בכבישים עיקריים במהלך שעת העומס בבוקר ובערב. בדרך כלל, אופים הבלתי צפוי של מחסומי הפתע גורם לכך שהפלסטינים אינם יכולים לנוע בין מקומות.

מספר הפעמים בהם הטיל צה"ל עוצר בגדה, כמו גם מספר השעות בהן נמשך העוצר, נותרו ברמה נמוכה במהלך אוקטובר. הצבא הטיל עוצר אחד שנמשך שלוש שעות בכפר בית ע'ור אל-תחתה שבנפת רמאללה.

תרשים 7: תנועת פלסטינים בתוך הגדה המערבית – מכשולים פיזיים, עוצרים, ומחסומי פתע

המספר הממוצע של מחסומי פתע שנצפו לשבוע ⁸	מספר אירועי עוצר שהטיל צה"ל ⁷		מספר המכשולים הפיזיים ⁶			התקופה
	מספר שעות	מס' אירועים	לא מאויש	מאויש	סה"כ	
96	12	1	416	59	475	ינואר 2006
121	79	3	427	60	487	פברואר 2006
142	111	9	441	63	505	מרץ 2006
138	58	6	438	66	504	אפריל 2006
127	118.5	9	448	71	519	מאי 2006
142	26	3	450	76	526	יוני 2006
182	30	4	463	77	540	יולי 2006
162	6	2	468	79	547	אוגוסט 2006
121	14	1	439	83	522	ספטמבר 2006
443	3	1	459	83	542	אוקטובר 2006

המקור: דוחות שבועיים של OCHA (אנגלית)

מבצעי חיפוש ומעצר של צה"ל בגדה

מספר מבצעי החיפוש והמעצר שביצע צה"ל בגדה באוקטובר 2006 עומד על 471, נתון נמוך ממקבילו בחודש הקודם, אולם דומה לנתונים שנרשמו בחודשים האחרים. מספר הפלסטינים שנעצרו או שעוכבו על ידי שלטונות ישראל המשיך לרשום ירידה, ומדובר בנתון הנמוך ביותר עד כה השנה (תרשים 8). כמו בשאר החודשים השנה, המבצעים היו נפוצים במיוחד בנפות חברון ובית לחם ו-8 פלסטינים נהרגו ו-50 נפצעו במהלכם.

תרשים 8: מבצעי חיפוש ומעצר של צה"ל בגדה

מבצעי חיפוש ומעצר של צה"ל ⁹		התקופה
מספר מעצרים/עיכובים	מספר אירועים	
440	284	ינואר 2006
474	339	פברואר 2006
393	352	מרץ 2006
575	513	אפריל 2006
400	360	מאי 2006
406	471	יוני 2006
549	601	יולי 2006
370	474	אוגוסט 2006
348	610	ספטמבר 2006
325	471	אוקטובר 2006

המקור: דוחות שבועיים של OCHA (אנגלית)

3. רצועת עזה

מעבר ארז

מאז תחילת מבצע "גשמי קיץ" בסוף יוני 2006 כל התנועה במעבר ארז הוגבלה קשות. מעבר ארז סגור לתנועת פלסטינים מאז ה-12 במארס, למעט מעבר מוגבל במקרים הומניטאריים. המעבר פתוח לתנועת אזרחים זרים ועובדי אירגונים הומניטאריים.

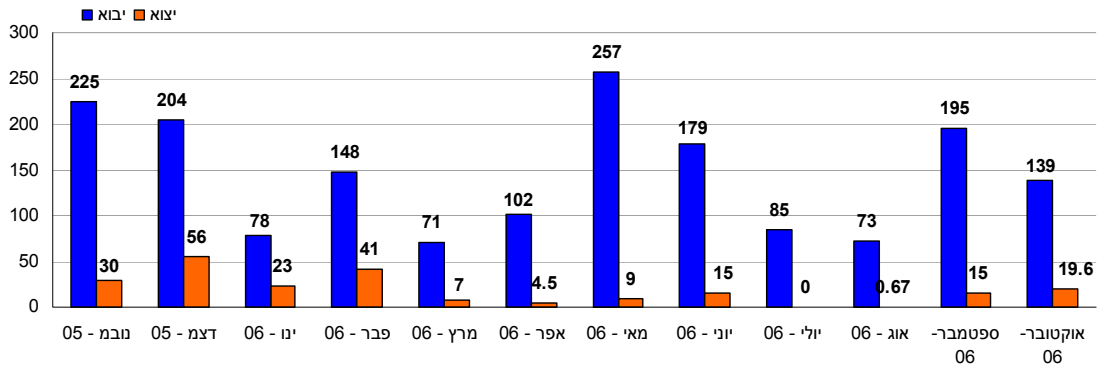
מעבר קרני

מעבר קרני שוכן על גבול עזה-ישראל. רוב הסחורות והאספקה ההומניטארית והמסחרית המיובאות לרצועת עזה עוברות דרכו. כמו כן, כל הסחורות המיוצאות מהרצועה, עוברות דרכו. במהלך החודש המעבר היה פתוח במשך 22 ימים.

לעתים תכופות מעבר קרני פועל במשך פחות שעות מהמתוכנן, או לחילופין מאפשר ייבוא מטעני לתוך הרצועה בלבד. מגמה זו נצפתה בחודשים האחרונים והיא משפיעה באופן מיוחד על מאזן הייצוא. במהלך החודש המעבר היה פתוח במשך 135 מתוך 318 שעות העבודה המתוכננות. עד סוף החודש המעבר היה פתוח במשך 67% מימי העבודה המתוכננים, ו-32% משעות העבודה השנתיות. לבדוק – יש כאן בלגאן:

היצוא: במהלך החודש יוצאו מרצועת עזה 431 משאיות מטען המהוות בממוצע כ- 19.6 משאיות מטען ליום. אם כוללים בחישוב הממצועים את מספר הימים בהם הוטל עוצר, הממוצע היומי יורד ל-14 מטענים ביום. היבוא: באוקטובר 2006 יובאו לתוך הרצועה 4,309 משאיות מטען, בממוצע 195.9 מטענים ביום, אולם אם כוללים בתחשיב את ימי הסגר מדובר בממוצע של 139 מטענים ליום בלבד.

תרשים 9: מעבר קרני: ממוצע יומי של מטעני יבוא ויצוא

המקור: משרד הכלכלה הפלסטיני וממאי 2006 נתונים שסופקו על ידי PalTrade

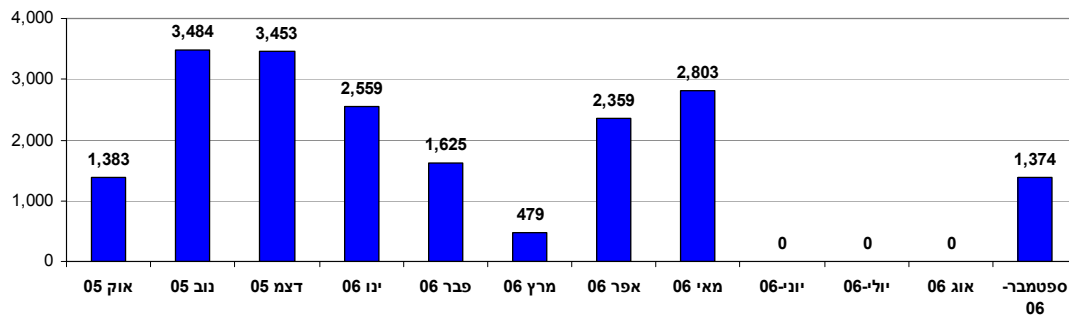
מעבר כרם שלום

מעבר כרם שלום ממוקם במשולש הגבול שבין מצריים, ישראל ורצועת עזה. מאז חנוכתו במרס 2006 נעשה בו מדי פעם שימוש לצורך העברת אספקה הומניטארית לרצועה, בעיקר ממצרים. מאז ה-25 ביוני המעבר נותר סגור, והוא נפתח רק ב-28 באוגוסט. במהלך אוקטובר המעבר היה פתוח במשך 12 ימים.

מעבר סופה:

מעבר סופה שוכן בגבול ישראל והוא ממוקם מצפון-מזרח למעבר רפיח בדרום רצועת עזה. במבצע זה נעשה שימוש בעיקר ליבוא מוצרי בניין, ובמיוחד חצץ, ומדי פעם עוברים דרכו גם מטענים הומניטאריים עבור סוכנויות האו"ם. המעבר נסגר ב-21 ביוני מסיבות ביטחוניות ונותר סגור עד ה-27 באוגוסט, אז נפתח שנית למעבר סחורות הומניטאריות בלבד. במהלך אוקטובר המעבר היה פתוח במשך 20 ימים, ואולם עד כה אין בנמצא נתונים לגבי כמות מטעני החצץ שיובאו במהלך החודש.

תרשים 10: מעבר סופה – סה"כ מטעני החצץ המיובא ¹⁰

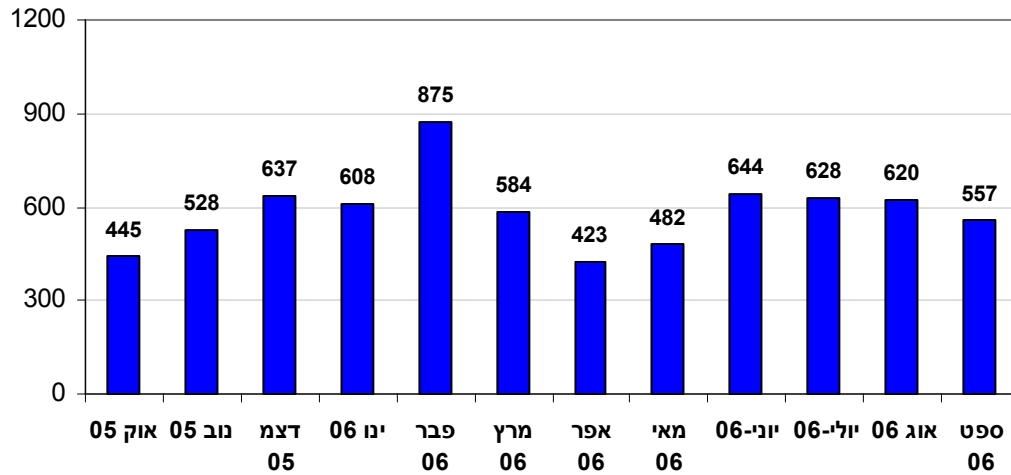
המקור: משרד האוצר הפלסטיני, נתונים שהתקבלו מ-UNSCO

צינורות הדלק בנחל עוז

חברת הדלקים הפלסטינית הכללית (PGPC), שנמצאת בבעלות הרשות הפלסטינית, מייבאת דלק ומוצרי (בנזין, דיזל, נפט, וגז בישול) אל תוך רצועת עזה באמצעות עמיתתה הישראלית, חברת דור-אנרגיה, באמצעות צינורות הדלק בנחל עוז. בדרך כלל צינורות אלה מתפקדים במשך שישה ימים בשבוע, אך החודש הם פעלו **במשך X ימים מתוך סה"כ ימי** העבודה המתוכננים במהלך אוקטובר. עדיין אין בנמצא נתונים על יבוא הדלק בחודש אוקטובר. במהלך שנת 2006 כמות הדלק שיובאה לרצועה נשארה ברמה אחידה. המצב הביטחוני הרעוע וקיומם של מבצעים צבאיים אינם משפיעים על זרימת הדלק (תרשים 11).

יבוא הדלק לתוך הרצועה מישראל הפך לקריטי עוד יותר בעקבות ההתקפה שביצע חיל האוויר על תחנת הכוח היחידה של עזה ב-28 ביוני. תצרוכת הדיזל היומית גדלה פי שניים בגין הגידול החד בצריכת דלק תעשייתי לתדלוק גנראטורים המייצרים חשמל חליפי.

תרשים 11: הצינורות בנחל עוז: סה"כ מטעני הדלק המיובא, לא כולל דלק תעשייתי

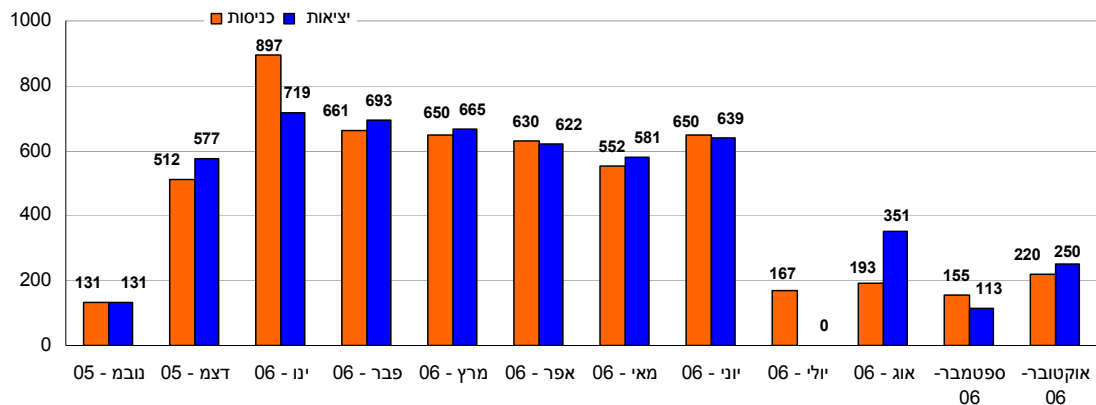
המקור: חברת הדלק הכללית של פלסטין – PGPC

מעבר רפיח

מעבר הנוסעים ברפיח הוא נקודת המעבר היחידה עבור תושבי עזה המבקשים לנסוע לחו"ל והוא ממוקם בגבול מצריים. מאז ה-25 ביוני המעבר נסגר לתנועת נוסעים רגילה. ההודעה המבשרת על פתיחה זמנית של מסוף הנוסעים ניתנת רק שעות ספורות לפני המעשה, והדבר לא מאפשר לתושבים לתכנן ביקורים בחו"ל. במהלך חודש אוקטובר המעבר היה פתוח במשך שבעה ימים בלבד הדבר אפשר את מעברם של 7,753 נוסעים פלסטינים שעזבו את הרצועה, ואת כניסתם של 6,813 פלסטינים.

תפקודו המוגבל של מסוף הנוסעים ברפיח באוקטובר הוביל לכך שממוצע הנוסעים הפלסטינים היומי שנכנסו לרצועה עמד על 220 נוסעים, ומספר העוזבים עמד על 250 בממוצע ביום (תרשים 12). כאשר נוצר לחץ גדול של נוסעים במסוף רפיח, ניתנת עדיפות לאנשי עסקים, סטודנטים, מקרים רפואיים, ובעלי אישורי מגורים בחו"ל. ממוצע העוברים היומי מאז ה-23 ביוני מהווה פחות מ-30 אחוזים מהממוצע היומי שנרשם בין ה-25 בנובמבר 2005 ל-22 ביוני 2006. מאז האחד בינואר מעבר רפיח היה פתוח במשך 63 אחוזים מימי העבודה המתוכננים ובמהלך 57 אחוזים משעות העבודה המתוכננות.

תרשים 12: מעבר רפיח – ממוצע מעבר יומי

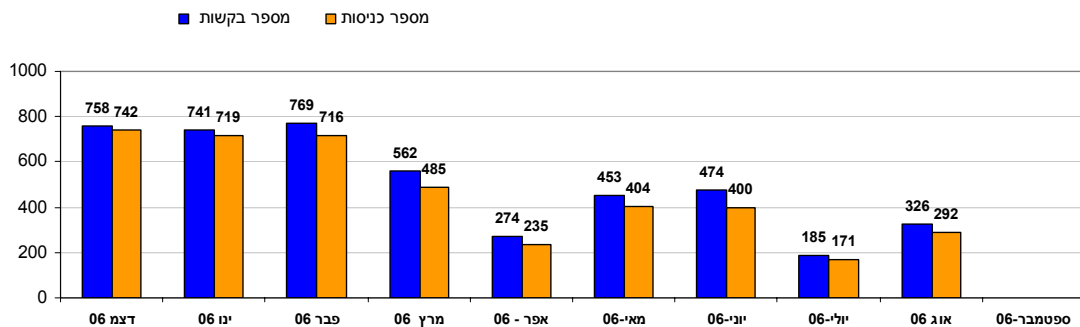

המקור: משטרת הגבולות והדרכונים הפלסטינית וממאי 2006 משרדי BAM EU

מעבר בעלי הפניות רפואיות מרצועת עזה

חולים פלסטינים תושבי עזה המופנים על ידי משרד הבריאות המקומי לטיפול בחו"ל נאלצים לעבור דרך מעבר רפיח או מעבר ארז. לפי ארגון הבריאות העולמי, WHO, במהלך אוקטובר הוגשו 379 בקשות לטיפול רפואי בגדה, בכלל זה במזרח ירושלים ובישראל, מתוך אושרו 344 בקשות ליציאה דרך מעבר ארז (תרשים 13). במשך ארבעת החודשים מאז יולי 2006, בין 8-9 אחוזים מהבקשות נדחו על ידי ישראל.

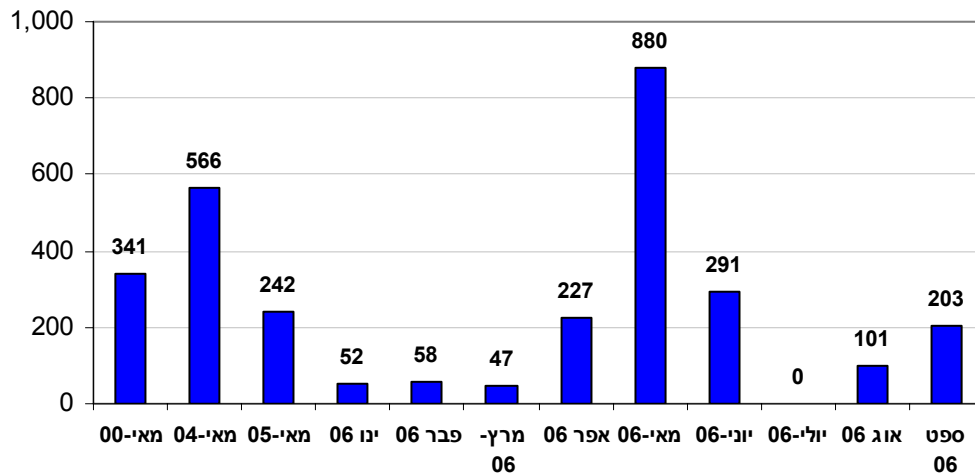
תרשים 13: מעבר ארז - מעבר חולים בעלי הפניות רפואיות

המקור: ארגון הבריאות העולמי (WHO)

מאז ינואר 2005 הרשויות בישראל התירו לדייגים פלסטינים לדוג במרחק של עשרה מילין ימיים מחופי הרצועה, זאת בהשוואה לטווח של שישה מילין שהותרו קודם לכן. רצועת דיג זו עדיין קטנה יותר מהתחום עליו הוסכם במסגרת התחייבות ברטיני, שם סוכם על טווח של 12 מילין ימיים. דייג פלסטיני נאסר גם במרחק מיל ימי אחד מגבול מצריים וחצי מיל מדרום לגבול ישראל. מאז ה-25 ביוני, ישראל מנעה דיג לחופי הרצועה, וכ-3,000 דייגים פלסטינים מורשים איבדו את מקור הכנסתם. בנוסף לכך כ-35 אלף פלסטינים התלויים בענף הדיג נפגעו מהאיסור. למרות הסגר, דייגים פלסטינים המשיכו לדוג במרחק של 2-3 מילין ימיים מהחוף, הם העלו בחכתם 159 טון דגה סה"כ (תרשים 14). ב-24 באוקטובר הודיע צה"ל לארגון OCHA שדייגי עזה מורשים לדוג ליד העיר עזה וליד דיר אל-בלח, עד למרחק של שישה מילין ימיים מהחוף. עדיין נאסר הדיג במימי צפון הרצועה, חאן יונס ורפיח.

תרשים 14: דיג בעזה – סך הדגה שנתפסה בטונות

המקור: משרד החקלאות הפלסטיני/ מחלקת הדיג

"אזור הדיג עבור ספינות דיג פלסטיניות בחופי רצועת עזה יתרחב וישתרע על פני 12 מילין ימיים" התחייבויות ברטיני (2002)

גישה הומניטארית

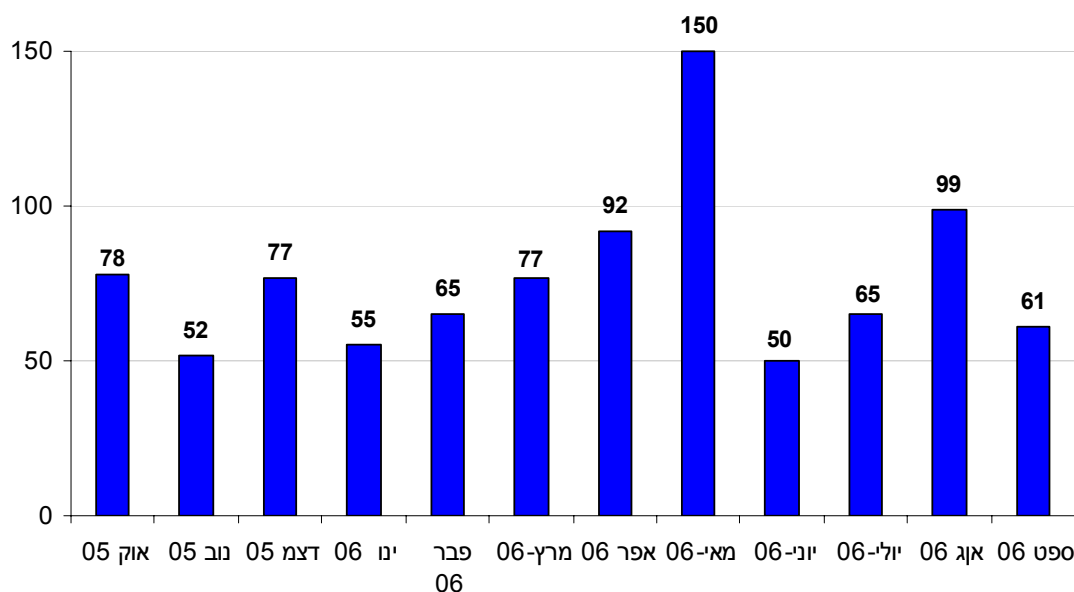
תקריות גישה

במהלך חודש אוקטובר דיווחו ארגוני סיוע בינלאומיים, ובכללם סוכנויות האו"ם, על 64 תקריות גישה בגדה המערבית (תרשים 15). תקריות הגישה כוללות מקרים בהם אספקת סיוע ותנועת כוח אדם הופרעה על צה"ל או מג"ב במחסומים קבועים ובמחסומי פתע. רוב ההפרעות 53 מתוכן, התרחשו כאשר צוותי אונר"א עוכבו במחסומים ליד שכם וירושלים.

אירגוני סיוע בינלאומיים נדרשים לבצע תיאום מראש מול הרשויות בישראל על מנת להיכנס ולצאת מהרצועה דרך מעבר ארז. מאז ה-25 ביוני, תנועתם של עובדי האו"ם שאינם דיפלומטים דורשת תיאום מוקדם מול הרשויות בישראל ביציאה ובכניסה מהרצועה.

(מועב"ט) "קוראת לכל הצדדים הנוגעים בדבר, כפי שנקבע בחוק ההומניטארי הבינלאומי... להתיר גישה מלאה ולא מוגבלת לאנשי צוותי הסיוע ההומניטארי לכל אדם הנזקק לסיוע, במידת הניתן, וכל האמצעים הנחוצים לפעולות הסיוע, ולקדם את הביטחון, ההגנה, וחופש התנועה של צוותי הסיוע ההומניטארי, האו"ם, והעובדים הקשורים אליו ונכסיהם", החלטה מספר 1502 של מועב"ט של האו"ם (2003)

תרשים 15: תקריות גישה הומניטארית

המקור: טפסים של ACIS ודיווח חודשי של מחלקת המבצעים של UNRWA

"אפשרות פעולתם של ארגונים בינלאומיים: 1. ישראל תאפשר בצורה מלאה לארגונים בינלאומיים לבצע פעולות סיוע, ובפרט לארגון אונר"א, 2. ישראל מסכימה לבחון מחדש ולחזק את הסכמי התיאום והקישור בין צה"ל לארגונים הבינלאומיים במטרה לאפשר פעולות סיוע 3. ישראל תשפר את המצב במחסומים, כולל איוש המחסומים בכוח אדם מנוסה יותר של צה"ל". התחייבויות ברטיני (2002)

אספקה הומניטארית לרצועת עזה

מרבית האספקה ההומניטארית נכנסת לרצועת עז דרך מעבר קרני. במהלך חודש אוקטובר, ארגון אונר"א הצליח לייבא 71 מיכליות מזון, שהן 1,239 טונות מזון. במהלך אוקטובר קיבל ארגון WFP 2,059 טונות של אפונה, סוכר, שמן, וקמח חיטה דרך מעברי קרני, סופה וכרם שלום.

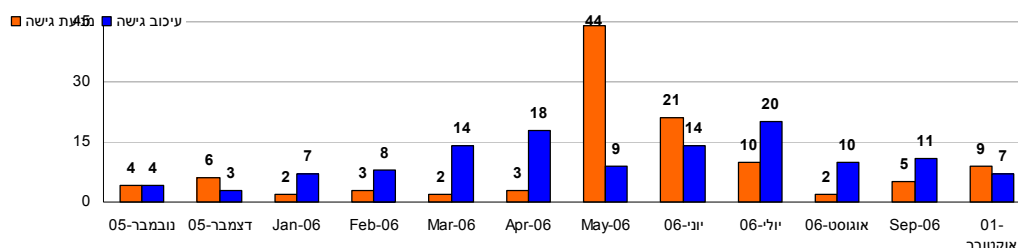
בתקופה זו קיבל ארגון UNICEF לחלוקה ברצועה 16,600 מחברות, ו-17,688 קלסרים של הוראה מתקנת, 35,000 כרטסות לבדיקה טרום לידתית ו-35,000 ערכות לבדיקת מים דרך מעבר סופה. הארגון תתכנן להכניס בנוסף עוד 200 אלף ילקוטים, 60 אלף מחברות, ו-60 אלף קלסרים להוראה מתקנת ו-400 ערכות יצירה, ואולם הכנסתם לא הותרה.

תקריות אמבולנסים בגדה המערבית

"מודגש בזאת הכורח לאפשר גישה לארגוני סיוע רפואי והומניטארי לאוכלוסיה האזרחית הפלסטינית", החלטה מספר 1405 של מועב"ט של האו"ם, (2002)

במהלך חודש אוקטובר דיווח הצלב האדום הפלסטיני על תשעה מקרים של סירוב מעבר של אמבולנסים ועל שבעה מקרים של עיכוב אמבולנסים לפרק זמן העולה על מחצית השעה בגדה המערבית (תרשים 16). מרבית התקריות התרחשו בכניסה לירושלים.

תרשים 16: תקריות במעבר אמבולנסים בגדה המערבית

המקור: אגודת הסהר האדום הפלסטיני (PRCR)

"גישת אמבולנסים: (1) אמבולנסים פלסטינים לא ימתינו יותר מ-30 דקות בכל מחסום דרכים. (2) מנגנונים יעילים יוקמו לצורך הבטחת מעברם של חולים פלסטינים הזקוקים לשירותי חירום רפואיים (לידה, דיאליזה, כימותרפיה וכיו"ב) בצורה זריזה בכל המחסומים". התחייבויות ברטיני (2002)

הערות:

- ¹ מזכ"ל האו"ם קופי אנאן מינה את הגברת ברטיני לטפל בצרכים ההומניטאריים הנובעים מהמשך הסכסוך הישראלי-פלסטיני הנמשך מאז ספטמבר 2000. גברת ברטיני התבקשה להעריך את אופי והיקף הצרכים ההומניטאריים, ולהבהיר מה תחום האחריות המוטלת על כל אחד מהצדדים. "העידכון ההומניטארי", בחלקו, בודק את מימוש ההתחייבויות שניתנו לגב' ברטיני או שאושרו על ידי ממשלת ישראל במהלך ביקורה של גב' ברטיני באזור ב-19/12 לאוגוסט 2002.
- ² הנתונים מתייחסים לנפגעים הקשורים ישירות לעימות, ולא כוללים נפגעים שנפגעו בעקיפין, כמו בפיצוץ נפלים, תאונות דרכים בין ישראלים לפלסטינים בשטחים, מקרי מוות במחסומים בעקבות עיכוב במעבר בגלל סגרים ומבצעים צבאיים.
- ³ שמונה מהפצועים הישראלים הם פעילי שלום שנפצעו על ידי כוחות הביטחון הישראלים. שלוה מהם הם חיילים, ושלושה מתנחלים שנפצעו בגדה מעל ידי פלסטינים שהשליכו אבנים לעברם.
- ⁴ ארגון OCHA התחיל לעקוב בשיטתיות אחר האלימות הפנים פלסטינית החל מחודש מרץ 2006.
- ⁵ 4 דונמים = 1 אייקר, 10 דונמים = 1 הקטר.
- ⁶ תקופות הדיווח המדויקות לגבי מספר המכשולים הפיזיים בדרכים: ינואר (החל מה-2 בפברואר), פברואר (החל מה-6 במארס), מארס (החל מה-3 באפריל), אפריל (החל מה-1 במאי), מאי (החל מה-30 במאי), יוני (החל מה-27 ביוני), יולי (החל מה-25 ביולי), ואוגוסט (החל מה-22 באוגוסט, ספטמבר 2006 (החל מה-4 באוקטובר) ואוקטובר 2006 (החל מה-31 באוקטובר).
- ⁷ תקופות הדיווח המדויקות בהן הטיל צה"ל עוצר: ינואר (4-31 בינואר), פברואר (1-28 בפברואר), מארס (1-28 במארס) אפריל (29 במארס – 2 במאי), מאי (30-3 במאי), יוני (31 במאי – 27 ביוני), יולי (27 ביוני – 1 באוגוסט), ואוגוסט (2-29 באוגוסט), ספטמבר 2006 (30 באוגוסט – 3 באוקטובר) ואוקטובר 2006 (4-31 באוקטובר).
- ⁸ תקופות הדיווח המדויקות בנוגע למחסומי פתע: ינואר (4 – 31 לינואר), פברואר (1-28 לפברואר) מארס (1-28 במארס), אפריל (29 במארס – 2 במאי), מאי (30-3 במאי) יוני (31 במאי – 27 ביוני), יולי (27 ביוני – 1 באוגוסט), ואוגוסט (2-29 באוגוסט) ספטמבר 2006 (30 באוגוסט – 3 באוקטובר) ואוקטובר 2006 (4-31 באוקטובר).
- ⁹ התאריכים בהם דווח על מבצעי חיפוש ומעצר של צה"ל: 4-31 לינואר, 1-28 לפברואר, 1-28 למרץ, אפריל: 29-2 במארס ועד ה-2 במאי, 30-3 במאי, יוני: 31 במאי-27 ביוני, יולי (27 ביוני-1 באוגוסט), ואוגוסט (2-29 באוגוסט). ספטמבר 2006 (30 באוגוסט – 3 באוקטובר) ואוקטובר 2006 (4-31 באוקטובר).
- ¹⁰ מטען אחד מכיל כארבעים טונות חצץ.